

Aan: Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland
Postbus 90602
2509 LP Den Haag

Datum: 4 mei 2021
Onderwerp: Gevraagd advies Drinkwaterverordening

Geacht college van Gedeputeerde Staten,

Ons bereikte op 16 maart de toelichting van het verzoek een advies uit te brengen over de concept- Provinciale Milieuverordening Zuid-Holland 2021, gericht op de regelgeving rond drinkwater. Dit omdat de PAL op grond van artikel 2.41 van de Provinciale Milieuwet geconsulteerd dient te worden over voorgenomen wijzingen aangaande Provinciale Milieuverordening. Het lukt ons op deze korte termijn niet een doorwrocht advies te bieden. Wij willen u vragen de adviesaanvraag bij de PAL goed op te nemen in de planprocedure en een hier een aanzienlijk ruimere periode voor te reserveren, ook gezien de andere lopende adviesverzoeken.

Voor de volgende punten vragen wij aandacht:

- Het is goed dat de provincie aanvullende strategische reserves heeft aangewezen. Gezien het tijdsgewricht met veranderde weersomstandigheden is het van belang continu een vinger aan de pols te houden betreffende de beschikbaarheid van voldoende mogelijkheden voor de productie van drinkwater. Wij hopen en verwachten dat u met partners hiervoor zorgdraagt.
- Hoofdstuk 2 artikel 7 past qua aard en inhoud niet bij de doelstellingen van de Europese richtlijn 2006/118/EG 12 december 2006 *(betreffende de bescherming van het grondwater tegen verontreiniging en achteruitgang van de toestand)*.

Het voorliggende tekstvoorstel (H2 art7) is als volgt:

1. Ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten in een grondwaterbeschermingsgebied de kwaliteit van het grondwater met het oog op de waterwinning kan worden geschaad, laat dergelijk handelen achterwege dan wel, indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, treft alle maatregelen die redelijkerwijs van deze persoon kunnen worden gevergd teneinde die schade te voorkomen, dan wel indien die schade zich voordoet, deze zoveel mogelijk te beperken en de gevolgen daarvan zoveel mogelijk te beperken en ongedaan te maken.

Het voorliggende artikel is al tientallen jaren ongewijzigd (zo leert navraag bij de ambtelijke organisatie). Het lijkt ons mede gezien de Europese wetgeving en de actuele situaties rond klimaatverandering en de daardoor kwetsbare situatie rond beschikbaarheid van kwalitatief goed water voor drinkwaterproductie het dringend gewenst is om hier een stelliger standpunt in te nemen. Nee tenzij. We leiden dit af uit artikel 6 van de Europese Richtlijn:

Provinciale Adviescommissie Leefomgevingskwaliteit

Artikel 6 Maatregelen om de inbreng van verontreinigende stoffen in het grondwater te voorkomen of te beperken

1. Teneinde het in artikel 4, lid 1, onder b), punt i), van Richtlijn 2000/60/EG gestelde doel te bereiken, namelijk de inbreng van verontreinigende stoffen in het grondwater te voorkomen of te beperken, zorgen de lidstaten ervoor dat het maatregelenprogramma dat overeenkomstig artikel 11 van die richtlijn is vastgesteld, het volgende omvat:

a) alle nodige maatregelen met de bedoeling om te voorkomen dat gevaarlijke stoffen in het grondwater worden ingebracht, waarbij de leden 2 en 3 onverlet blijven. Bij het vaststellen van die stoffen, houden de lidstaten in het bijzonder rekening met gevaarlijke stoffen die behoren tot de families of groepen verontreinigende stoffen genoemd in bijlage VIII van Richtlijn 2000/60/EG, punten 1 tot en met 6, alsook met de stoffen die behoren tot de families of groepen verontreinigende stoffen genoemd in de punten 7 tot en met 9, indien deze als gevaarlijk worden beschouwd;

- N.a.v. dit artikel komt bij ons de volgende vraag op: Is de relatie depositie/emissie van vervuilende (al dan niet diffuse) stoffen vanuit de schoorsteen en via lozingen op de rivier op kwaliteit voor de grondstof voor de drinkwaterproductie voldoende in beeld en is het voorkomen hiervan in wet- en regelgeving belegd met de daarbij behorende handhaving?

Als voorbeeld: In Dordrecht wordt tegenover Chemours drinkwater geproduceerd. Aan de andere kant van de weg. In de lucht en in het water worden “restproducten” uitgestoten. Diverse onderzoeken tonen de ziekteverwekkende effecten van deze stoffen. Ongetwijfeld zullen ook vanuit de lucht stoffen terechtkomen in het drinkwaterbekken tegenover de fabriek. Ook de lozingen op de rivier zullen ongetwijfeld effect hebben op de kwaliteit van ingenomen rivierwater.

Kunt u garanderen dat de combinatie Chemours/drinkwaterproductie houdbaar is voor de gezondheid van de bewoners en de biodiversiteit, nu en straks? En de provincie bij toekomstige onderzoeken niets te vrezen heeft? Dit geldt ook voor de effecten van de emissies op de bodem en in het (grond) water, ook voor andere locaties waar sprake is van de uitstoot van Zeer Zorgwekkende Stoffen.

De verlaging van de gezondheidskundige grenswaarde voor PFAS in voedsel onderstreept de reden waarom wij extra aandacht en alertheid nodig achten. We verwijzen ook naar de maatschappelijke onrust die is ontstaan bij emissies van bedrijven zoals Tata Steel. (zie ook <https://www.rivm.nl/pfas/actueel>)

- De relatie van hetgeen op en in de bodem gebeurt en de kwaliteit van het grondwater is groot. Grondwater is een systeem zonder grenzen. Wij onderstrepen dat in het Regionaal Waterplan de inzet voor kwaliteit en kwantiteit van grondwater krachtig moet worden vormgegeven, met de benodigde handhavingsmogelijkheden.
- Heeft de provincie, in verband met het vorige punt, voldoende zicht op de veilige afsluiting van in het verleden geslagen winningsputten die niet meer in gebruik zijn, zodat deze geen bron van besmetting of verontreiniging van het grondwater zijn?

Provinciale Adviescommissie Leefomgevingskwaliteit

- Ook de WKO boringen en boringen voor geothermie vragen om blijvende zorgvuldigheid. Bij de vergunningverlening, tijdens de looptijd (effectmetingen) en bij het beëindigen van de boringen. Het handhavingstraject is daarbij cruciaal.

Gezond drinkwater is een basisvoorwaarde. En daarvoor is grote zorgvuldigheid en behoedzaamheid nodig. Onze aandachtspunten zijn hierop gebaseerd. Graag verwijzen wij naar het recent verschenen RIVM rapport “Staat drinkwaterbronnen” waarin o.a. wordt gewezen op de toenemende zorg omtrent het voorkomen van antropogene stoffen (o.a. medicijnresten) in het oppervlaktewater. Zie hiervoor het artikel in het blad Waterspiegel [artikel Waterspiegel](#) (uitgave vereniging van waterbedrijven) en het onderliggende RIVM rapport ([Staat drinkwaterbronnen](#)).

In afwachting van de reactie van het College,

Hoogachtend,

Jan Helder

Voorzitter Provinciale Adviescommissie Leefomgevingskwaliteit (PAL)